

ఆంధ్రరాష్ట్ర ప్రారంభవిద్య

ANDHRA RASTRA PRARAMBHA VIDYA

విద్యావిషయిక మాసపత్రిక

నంపుటము 32	ఏలూరు 15 జూన్	నంచిక 3
---------------	---------------	------------

నిత్యసంకీర్తనము

వివరణము :

సేవ, పవిత్రత, నమ్రత,—ఇది మన స్వభావమును నిర్ణయించును. ఈ మూడును లేనినాడు ఆధ్యాత్మికాభివృద్ధి కలుగనేరదు. వీని నెల్లవారును అతిశ్రద్ధతో అభ్యసింపవలెను. అపుడు గాని దైవసందర్శనము లభింపదు. ఆదైవము మనవాడే యని యెఱింగినపుడు మనగర్వము, భయము, ఆందోళన మొదలగునవన్నియు నదృశ్యమగును. శాంతిచేకూరును. మన హృదయము నిగ్గులముగ నున్నప్పుడు భగవంతుడు దానిలో ప్రతిబింబించుచుండును. అట్టి అనుభవమును స్వార్థమును వీడి మన ప్రతిపని యందును, ప్రతివాక్యమునందును, ప్రతిభావమునందును బ్రకాశింపజేయుదుము.

సంకీర్తనము:

1. ఆనర్వదయామూర్తి నా చిత్తమును, హృదయమును, పవిత్రమొనరున్చుగాక?
2. నా శరీరమంతయు ఆయన కరుణారసముచే పునీతమగు గాక !

—స్వామి రామతీర్థ

వేడి కోలు

ఉభయభాషాప్రవీణ పండిత గుట్టప్పడియ ఆంజనేయులు.

- సీ. తలఁపుమల్లికలు వెన్నెల గుడారములెత్త . నలివేల సామరస్యము ఘటించి .
చెఱలాడు మబ్బు దొంతరలు రూపతిపోవ . సుకుమార పవనదోలికలఁగదిపి
దిక్కారి యెదురైన చుక్కలన్నిలికేగ . కాలచక్రమున వక్రమౌగఁ తిప్పి
చివికి జీర్ణించిచేసిన తపస్సు ఫలింప . సంపూర్ణఫలము హస్తమున కొనఁగి
గీ. అటునిటు దయారసప్రవాహములఁ బటపి! పరమపర మేశ్వరుఁడు దీనబాంధవుండు
అన్యదీయుల నాంధ్రసేవాభిరతుల . ఉభయభాషాప్రవీణుల నోముఁగాత !

[వివ : ఉభయభాషాప్రవీణులు-టీచరు-మేనేజరులు]

పాడరా! బాలుఁడా !

యస్. సత్యనారాయణ

1. నన్నయార్యుని నాణ్యపుమాటల
తిక్కనార్యుని దియ్యని పల్కుల
ఎఱ్ఱనార్యుని యింపుమాటలను
పోతనార్యుని పూతవాక్కులను
పాడరా ! బాలుఁడా !
2. శ్రీనాథకవి సింగారంబుల
పెద్దనార్యుని ముద్దుపల్కులను
సూరనార్యుని సొంపురచనలను
కృష్ణరాయల కీర్తిగీతముల
పాడరా ! బాలుఁడా !
3. బాలచంద్రుని బాహుబలంబును
ఖడ్గతిక్కన ఖ్యాతినీతులను
తుభువవీరుల దోర్బలకీర్తిని
తెలుఁగు తల్లుల ధీరగుణమును
పాడరా ! బాలుఁడా !
4. ఆంధ్రవీరుల యాన్నత్యంబును
ఆంధ్రపురుషుల యాదార్యంబును
ఆంధ్రరాజుల కవితాప్రేమను
ఆంధ్రపుత్రుల కళాపిపాసను
పాడరా ! బాలుఁడా !

గురునం ప్రదాయము

[అప్పడు - ఇప్పడు]

ఈ మహావిశ్వరంగమున నేడు చెలరేగిన ఘోరసంగ్రామ సంక్షోభము వలన బ్రతిదేశము యొక్క ఆరికనునీతి మారిపోయినది. మారిపోవుటయేకాదు - నుస్థితభూమి శూన్యమైపోయినది. భాగ్యవంతులైన పాశ్చాత్యదేశము లన్నియు నేటి ప్రచండయుద్ధ సంక్షోభమునకు గుటియై అన్నమై రామచంద్రాయని అలనుటించుచుండ సహజముగా నిండు పేదతీకమున దొప్పదోగు భారతదేశమును గుటించి వేల చెప్పవలయునా? అయినను ప్రభుత్వమువారు తగినంత శ్రద్ధవహించి ప్రజా సముదాయమునకు వలసినన్ని సౌకర్యముల సేర్పాటు చేయుచున్నారు. ఇందులకు వారికి మాకృతజ్ఞతా పూర్వక వందనములు. కాని దొంతనమువారి దయా విక్షణము ఉపాధ్యాయులపై జక్కగా ప్రసరించుట లేదు. వీరును తమసిబ్బందిలోనివారేయని భావించి తమసిబ్బందికి గలిగించిన సౌకర్యములను, తమ సిబ్బంది కొసంగిన కలవులను, వీరికిగూడ నొసంగవలెను. ఇట్టిది జరుగలేదనియే నేటి యుపాధ్యాయుని ఆందోళనము!

ఇదివఱకు గావించిన ఆందోళనమునకు ఫలితముగా నేటి ప్రాథమికోపాధ్యాయునకు రెండు రూపాయలు కరవులకైయు లభించినది. దీనితో గలిపి అతని జీతము 16 రూ॥లకు మించుటలేదు. ఈస్వల్పవేతనములో రెటికి మూడురెటుగా ధరలు పెరిగిన యీ కిఱపుకోజలలో అతనిదైనదిని జీవితము గడచుటెట్లు? ఎంతకన్నవ అంచనా వేసినప్పటికి ఈరాబడి నెల మొత్తమునకు సరి పోవునా? సరిపోనిపక్షమున అతడు తన విధిని ఎక్రమముగా నెలవేర్చుటయెట్లు? పాపము! అతని జీవితపటము నొక్కమారు తిలకింపుడు పోషింప వలసినది పెద్దకుటుంబము. పాలింపవలసిన నిబంధనలు తలమున్నులు. జోహారులన్నింట వలసినది తలవెండుక లంతనుండికి భయపడ వలసినది పిన్నమొదలు పెద్దవఱకు అంజల పట్టవలసినది అందఱికి ఎప్పుడో యధికారి తనిఖీకి వచ్చునో, ఎప్పుడో మెంబరువచ్చి పిలుచునో, ఎప్పుడోపొరుగు ఆ కాళరామన్న రిపోర్టులు

వ్రాయునో, యని నిరంతరముకహతహ. ఇన్నింటికి తోడుగా ఒకటివేలతోనంజుటకేని చాలని రాబడి. ఆతనిదురవస యెంతని వ్రాయగలము. ఇన్నింటి మధ్య జక్కి యిరండు గానుగలోని నువ్వుగింజవలె నలగిపోవుచున్నాడు. ఇట్టియెడ శల్యావశేషమును నితని వల్లపునుండి విద్యార్థిలమేకాయనో యెము కలపాడియే రాలునూ చెప్పలేము.

గురు సంప్రదాయ మింతటిదుస్థితి పాలగుటకు ముఖ్యకారణములు — ప్రజానీకముయొక్క నిరాదరణ, ప్రభుత్వముయొక్క చిన్నచూపు నేటి యుపాధ్యాయవృత్తి “బ్రతుకలేక భడిపంతులు” అన్నసామెతగా పరిణమించినది ఈ భావము ప్రజామృదయమునుండి తొలగినంతవఱకు గురు పదమునకు రాజింపులేదు, గౌరవములేదు. అది తొలగవలెనన్న ఉపాధ్యాయుని ఆరిక పార తంత్ర్యము సమూలముగా నడుగంటిపోవలెను. ఇందు లకు ప్రభుత్వము పూనుకొవలెను. అనగా ఉపాధ్యాయుని రాబడిని పెంచించి అతనికి కుటుంబ పోషణమును గూర్చినదింతి ఆవంతియును లేకుండ జేయవలెను. ఇది మొదటిది రెండవది స్వేచ్ఛ - అనగా బోధనా షడ్రులయందును, పాఠ్యగ్రంథ నిర్ణయములోను, ఉపాధ్యాయునకు వలసినంత స్వాతంత్ర్యముండవలెను. తాను తరిగివచ్చేయు బాల బాలికల మానసిక పద్రులనుసరించి, అభిరుచుల గ్రహించి, వృత్తిధర్మములగుర్తించి, అతడే తగిన బోధన సామగ్రిని సమకూర్చుకొగలడు ఇట్టి ఆరిక నునీతి, స్వేచ్ఛ, ఉపాధ్యాయున కప్పుడు చేకూరునో నాటినుండియే సక్రమమైన విద్యాభివృద్ధి యేర్పడ గలదు. ఇవిలేనినాడు ఎన్నినిబంధనలున్నను, ఎంత మంది షరీక్షాధికారులున్నను, విద్యాభివృద్ధి గొట్టి తోకవలెనే యుండును.

పూర్వపు శోజాలలో సంఘమున గురువునకున్నంత గౌరవము మఱియేవ్యక్తికినిలేదు. రాజాధి రాజులుగూడ గురువులకు దాసోహమ్మనినారు. తమబిడ్డలను వారి యాశ్రమములకుఁ బంపినారు. తమకంటే నెక్కువగా వారిని చూచి వారికే కొఱు తయై గలంగకుండ పోషించినారు, నేడేదియంతయు

విపరీతమైనది గురువే నేడు దాసోహమృత చున్నాడు గురువే నేడు శిష్యునింటికే బరువెత్తు చున్నాడు గాంధీమన్నను లేకున్న పాట కిక్కురికికె యెంతటి నైచ్యమునైన తలయొగ్గి పని చేయుచున్నాడు ఇది జాతికి శుభదాయకమో, అధఃపతనమునకుఁగారణమో, అనుభవజ్ఞలే చెప్ప దురుగాక !

ప్రభుత్వమునకైనను ప్రాథమికోపాధ్యాయుడు పట్టుగొమ్మ ఇతనిని నిఁసించరాదు నిరాదరింపను రాదు ఇతని శిక్షణము క్రిందనే దేశనాయకులు, దేశసేవకులు, దేశవీరులు, మహామంత్రులు, మహారాజులు, తయారగుచున్నారు ప్రాథమికోపాధ్యాయుడన్న నిర్లక్ష్యము చేయఁదగిన వ్యక్తిగాదు అతఁడు సంఘములో అపాధారణ పురుషుఁడు తన శిక్షణ క్రిందజేరు బాలబాలికల విరుదహృదయ జ్ఞేత్రములను తన నిశితబోధనా హలముచే జక్కగాదున్ని, విద్యామృతముచే, బదనుచేసి, ఉత్తమ భావబీజములనాటి, కాలక్రమమునఁబెంచి, విశిష్టమగు దేశీయసంపదను బెంపొందింపజేయు ఉత్తమ హాళికుఁడు ఈహాళికుఁడు సుభిక్షముగా నున్నప్పుడే దేశమన్నివిధముల సుభిక్షముగా నుండును

ఈ మాత్రమును పాశ్చాత్యదేశములన్నియు- అందులో ముఖ్యముగా రష్యాదేశము - చక్కగా గుర్తించినది నేడు రష్యాలో జరుగుచున్న తీవ్ర యుద్ధ ప్రతిఘటనమునకు మూల కారణము ప్రాథమికోపాధ్యాయుని యుత్తమ కృషియే! ఇతర సంపద లన్నియున్నను, ఎంత యెక్కుగానున్నను, విద్యా సంపద లేకున్న రష్యాయితగా ప్రతిఘటించియుండ లేదు రష్యాలోని బోధకుఁడు ప్రభుత్వమునకు దగ్గఱ చుట్టము అతనికేకొలతయును లేదు అతఁడు నిరంతర సుఖజీవి సంఘమున కాదర్శపురుషుఁడు కావుననే అతని యుత్తమకృషి నేడు జగద్విసుతమైనది ఈమాత్రమును భారతదేశమృగాడ నేడు గుర్తింపవలెను ప్రాథమికోపాధ్యాయుఁడు ప్రభుత్వ మునకు దగ్గఱచుట్టమై నిరంతరసుఖజీవి కావలెను అప్పుడతఁడు ప్రభుత్వమువారి యుద్ధప్రయత్నము లకును, మిత్రమండలివారి అఖండవిజయమునకును, దేశమును తయారుచేయఁగలడు

అదియేమికంటెకాని ఒక్కయుపాధ్యాయుని జీవితమునందు మాత్రమే నేటిదారిద్ర్యమంతయు మూర్తిభవించినట్లున్నది. ప్రాథమిక పాఠశాలలలో

నేమి, ఉన్నత పాఠశాలలలోనేమి, పనిచేయు సుపాధ్యాయులెలరు సగము మాడు కడుపులతో, ఒంటిపూటకన్నులతో. పనిచేయుచున్నారన్న వింత గాదు ఏవిద్యాసంస్థలోను తత్సలకులు ఉపాధ్యాయుల నియమించుట వారి గుణశీలములను గురింపరు పాండిత్యమును పాటింపరు బోధనాపటి పను లెక్కింపరు వారికి గావలసినది జీత మొక్కటియే! ఎంతతక్కువ జీతమునకుఁ గుదిరిన అంతమందిది ఎక్కువజీతమడుగునాటికి ఎంతసవరత యున్ననువరే ఉద్యోగప్రాప్తిలేదు ఈ విధముగా రానురాను ఉల్లేపమైన యుపాధ్యాయ వృత్తి చేరములోనికి దిగి గౌరవహీనమై అతినీచమైపోయినది కడుపు చిచ్చు నార్చుకొనుటకు తేలుపాధితక ఆతక్కువ జీతమునకే ఉపాధ్యాయుడు తలయొగ్గి పనిచేయు చున్నాడు. కాని ఈయుపాధ్యాయుడు తమ విద్యను బోధింపఁగలఁడా? అసలు తక్కువ జీతమునకును, ఉత్తమ విద్యాబోధమనునకును, పొత్తుకుదురా? ఈద్రశ్యకు సమాధానముగా నొక ఆంగ్లపండితుడు ఏమివాసివాడో చూడుడు—

“I believe, and an increasing number of other people are beginning to believe, that education lies at the root of happiness for every people. Worthy education is impossible where inferior teaching forces are employed, and only inferior teaching forces can be secured where inferior pay is offered. Where teaching is inferior, good government cannot be expected.”

“నేనేగాక మఱియితరులు పెక్కుమందియు, ఉత్తమ విద్యకు ప్రతివ్యక్తి యొక్కనుఖప్రవృత్తియే మూల కారణమని నమ్ముచున్నారు ఎచ్చట తక్కువ స్థాయి గల విద్యాశక్తులు నియమింపఁబడునో అచ్చట ఉత్తమవిద్య లభింపఁజాలదు. తక్కువ స్థాయిగల విద్యాశక్తులు నియమింపఁబడుటకు తక్కువ వేతనమే కారణము. ఈరకపు విద్యాశక్తులు పనిచేయుచోట ఉత్తమ ప్రభుత్వము నకుఁ దావులేదు. 71

దీనినిబట్టి తక్కువ వేతనమునకు గురురు ఉపాధ్యాయుడు తమ విద్యను బోధింపజాలడు ఇటు నుటలో అతనికి శక్తిసామర్థ్యములు చాలవని కాదు తెలివిలేటలు లేవనియుగాదు అతనికి సుఖప్రవృత్తి లేకపోవుటవలన మనశ్శాంతియుండదు మనశ్శాంతి లేనినాడు చిత్తప్రవృత్తి నిశ్చలముగా, నిర్మలముగానుడందు. అట్టియొక నరడు తమ విద్య

బోధింపజాలడనుట నిర్వివాదాంశము కాబట్టి ప్రభుత్వము వారు కఠిన్వ్రతమును హెచ్చించికాని, సాజెంటు కమిటీవారి మాజనలను వెంటనే అమలు పఱచికాని, ఉపాధ్యాయులకనునకు సరియైన సక్రమమైన సుఖప్రవృత్తి గలిగించి తన్మూలమున దేశములో విద్యా సంపదను సర్వతోముఖముగా పెంపొందితురుగాక! —సంపాదకరకు

ది 9-1-43 న నెం 153 రు గల శ్రీ దైరక్షరువారి ప్రాసీడింగు సరియగు నకలు. అంశము కంప్లీటు లోయరు ఎలిమెంటరీ (కం, బో. ఎ.) స్కూల్సు లోని హెడ్మాస్టర్ల యోగ్యతలు, అర్హతలు.

ఈ ప్రాసీడింగు యీ అంశముపై గల పూర్వపు టు తరువుల సన్నిటిని రద్దు చేయును. 1—10—39 నాటికి కం. లో. ఎ స్కూల్సులో హె. మా. గా పనిచేయుచున్న హయ్యర్ గ్రేడు టీచర్లును, 16-9-33 నాటికిగాని, అంతకు ముందుగాని, హె. మా. గా 2 నం॥ ల సర్వీసు గలిగిన తక్కువ అర్హతలుగల టీచర్లును, 1-10-39 నాటికి కం లో. ఎ. స్కూల్స్ హె. మా. గా పనిచేయువారు ఆ స్కూల్స్ టీచర్ల సంఖ్య పరిమితిలో నిమిత్తములేకుండ, ఆ పాఠశాల 4 గురు, 5 గురు టీచర్లుగల స్కూలుగా అభివృద్ధి చెందినను హె. మా. గా ఉండవచ్చును.

అట్టి హె. మా. ఒకే యాజమాన్యము నందలి 4 గురు, 5 గురు గల ఒక కం. లో. ఎ. స్కూలునుండి అట్టి మరొక స్కూలుకు 1-10-39 తరువాత బదిలీ అయినచో హె. మా. సర్వీసులో “బ్రేకు” (Break) లేనిచో హె. మా. గా పని చేయుచుండుటకు అనుమతింపబడవచ్చును అట్టి హె. మా. మరొక యాజమాన్యములోగల 4 గురు, 5 గురు టీచర్లుగల కంప్లీటు స్కూలుకు ఉండవీలులేదు. కాని ఆ స్కూలులోనే పనిచేయుచుండగా యాజమాన్యములో మార్పుగలిగిన అతడు హె. మా. గా పనిచేయుచుండ ననుమతింప బడవచ్చును.

అట్టి హె. మా. అదే యాజమాన్యముందుగల 4 గురు కంటే తక్కువ టీచర్లు గల స్కూలుకు బదిలీయైనచో తిరుగ 4 గురు, 5 గురు కంటే ఎక్కువ టీచర్లుగల స్కూలులో హె. మా. గా నియమిరపబడకూడదు. కాని అవసరము వెంబడినివేయ వలసినవచ్చినచో 8 కన్నేషను నిబంధన 12 (3) ప్రకారము ఎగ్జెంప్షను పొందవలయును.

1-10-39 నాటికి 4 గురు కంటే ఎక్కువ టీచర్లుగల అసంపూర్ణ పాఠశాలలలో (సెకండరీకాక యితరగ్రేడ్ల) హె. మా. ఆ స్కూలు 1-10-39 తరువాత కంప్లీటు స్కూలుగా మారినచో హె. మా. గా నుండరాదు. కాని ప్రత్యేకవిశిష్టత (అర్హత) గలవారు 8 కన్నేషను నిబంధన 12 (3) ప్రకారం ఎగ్జెంప్షను పొందవచ్చును.

అనలుకు సరియైన నకలు:—ఉపాధ్యాయుల Information కొరకు, మేనేజర్ల ఉపయోగార్థము కావింపబడినది.

Ch K. S Sarma, కార్యదర్శి, కూ. గో. జిల్లా టి. టి. సంఘము.

శ్రీ ఆచార్య సింహాగారి “బహిరంగలేఖకు” జవాబు

అయ్యా !

తాము రచించిన 1943 మార్చి, ఏప్రిలు నెలలలో ఆంధ్రరాష్ట్ర ప్రారంభవిద్యలో ప్రకటింపబడిన లేఖల చదివితని మీ బహిరంగ లేఖకు నాకుతోచిన జవాబు నీదిగువ పొందుపరచు చున్నాను

మీరు వ్రాసినట్లు ఒక (1) బడిని ఊహింపగలిగితని గాని అట్టి పరిక్షాధి కారిని ఊహింపలేకున్నాను. ఏమన సాధారణముగా సెంటరుగల దినమున బడి పాలు నరి పరీక్షచేయువారిని గానము ఒకచో చేయదలచితిన ఆబడి సెంటరు క్లాసు జరుగు గ్రామములోనిబడియో లేనిచో అతిచేరువగు మరొక గ్రామములోని బడియోమాత్రమే యెయుండును దానికై నను క్రిందటి దినము సాయంకాలమే వచ్చును అందుచే సెంటరు క్లాసునకు టీచర్లు వెళ్ళకుండునంతటి అవకాశము లభింపదు.

ఇక మీరు వ్రాసిన పరిస్థితులలో బడిపరీక్ష జరుపు ఉద్యోగి వివేకము నేమన వలయునో తెలియదు. అట్టి పరిస్థితులలో పరీక్షజరుపదలచినచో ప్రధానోపాధ్యాయుడు తన అనమ్మతి తెలిపినచో పరీక్షమానవలసినదే అట్లు మాననని ఆయనపట్టుబట్టిన వ్రాతమూలకముగా తన ఆర్డరు నిమ్మని తనయిచ్చవచ్చినట్లు పరీక్షచేసికొననిమ్మని నదరు రిపోర్టు కాపీతో తన అనమ్మతిపై పరీక్షజరుపబడినట్లు వెంటనే పై అధికార్లకు H. M. తెలుపుటమంచిది పరీక్షకు హాజరుకాని టీచరు సెంటరుకు హాజరయినచో అది డ్యూటీగానే భావింపబడవలెను తగినంత వ్యవధిలేక పరీక్షకు వచ్చుట ఆ ఉద్యోగి తప్పగాని టీచరుపట్ల యేవిధముగానూ నేరారోపణ జరుపవీలులేదు. జరిపిననునిల్వదు.

బాలనీతిశతకము

అష్టమ దశకం

విద్యార్థి లక్షణములు - సాంగత్యము

(గతనందిక తరు నాయి)

బాలకవి . వాకాటి పెంచలరెడ్డి

తే. గీ తల్లిదండ్రుల భక్తితోఁ దలఁచవలయు, వారిమాటల కెదురాడ తీరుగాదు

పరమభక్తిని నెంచు తత్పాదములను, సుప్రసాద! శ్రీ కాళీవరప్రసాద 1

తే. గీ 'గురుడు చెప్పెడి పారి మల్ కోరిచదువు, వారి యాజ్ఞల మన్నింపు భావమందు
గౌరవమున జేయుము నమస్కార మెప్పుడు, సుప్రసాద! శ్రీ కాళీవరప్రసాద. 2

- తే. గీ. దారి దప్పిన బాబుర దారిఁ బోకు, అందు నిందును స్వేచ్ఛగా నరుగఁబోకు
విద్యమఱువకు కేళిలో వీనమేలి, సుప్రసాద! శ్రీ కాళీవరప్రసాద. 3
- తే. గీ. ప్రాద్దుననలేడి స్నానంబు పొనరజేసి, దైవమును భక్తితోడతఁ దలఁచి యంత
అధికభక్తి గురునివద్ద కరుగఁవలయు, సుప్రసాద! శ్రీ కాళీవరప్రసాద. 4
- తే. గీ. పాఠముల్ శ్రద్ధతోడత వరనవలుపు, సలిపింతనె మదియందు సంతసిలకు
మాటిమాటికిఁ జదువుము మఱువకెపుకు, సుప్రసాద! శ్రీ కాళీవరప్రసాద. 5
- తే. గీ. అద్దమట్టిది హృదయంబు నిద్ద ముగను, దానియందున సుజనదుర్మానవాళి
భవ్యదుర్గుణజాలంబు ప్రతిఫలించు, సుప్రసాద! శ్రీ కాళీవరప్రసాద. 6
- తే. గీ. మంచిచెడ్డలు గలయట్టి మనుజువితతి, గలిసి యారీతినే యగు నిలను నరుఁడు
తాలిన్ బట్టి గాలించందంబుగాను, సుప్రసాద! శ్రీ కాళీవరప్రసాద. 7
- తే. గీ. హంత భక్తుండు హర్తయే న్యాయకీర్తి, దుష్టగుణ శిష్ట జనుఁడుగా న్నష్టగతిని
బరగువారలు సుజన సంబంధ వశత, సుప్రసాద! శ్రీ కాళీవరప్రసాద. 8
- తే. గీ. మార్దవాత్ముండు తలఁప నిష్కర్షాప్రఁకుగ, శిష్టగుణజాలగ మృంశు దుష్టు డుగను
వరలువారలు దుష్ట సంబంధవశత, సుప్రసాద! శ్రీ కాళీవరప్రసాద. 9
- తే. గీ. కలదుమైత్రికిఁ దాకుంభకారగుణము, అతఁడుతనయిచ్చు గుండలఁజతనపఱచు
నట్ల మైత్రియు నృప్తించు నాత్మమిత్రు, సుప్రసాద! శ్రీ కాళీవరప్రసాద! 10

భూ గోళ ప్రశ్నోత్తరములు

(జనవరి నంచిక తరువాయి)

శేడాస్తమ శ్రీనివాసాచార్యులు, హైద్రాబాదు, ఆత్మారు

7 వ త ర గ.తి

ఋతుపవనము, ఋతుపవన ప్రదేశములు, నిమ్నోన్నతములు, జలవృత్తులు, నాడీమండల దీవులు.

ప్ర : 1. ఋతుపవనము లననేమి ?

జ : వర్ష వాయువులకు పవనములని పేరు. ఇవి కొన్ని దేశములందు నియమిత కాలమున వీచుటనుబట్టి ఋతుపవనములని పిలువఁబడుచున్నవి.

2 : మన ఖండమందలి ఋతుపవన ప్రదేశములెవ్వి ?

జ : హిందూ దేశము, సయాం, ఇండోచైనా, చైనా, జపాను.

శి : మన ఖండమందలి పర్వతశ్రేణుల జన్మస్థానమెద్ది ?

జ : మన ఖండమందలి పామిరు పీఠభూమి.

4 : ఋతుపవన ప్రదేశములందు ముఖ్యవృత్తియెద్ది ? కారణమేమి ?

జ : వ్యవసాయము ముఖ్యవృత్తి. ఋతుపవన ప్రదేశములందు గల నదీమైదానములు, (2) సారవంతమగు భూములు, (3) వర్షము.

5 . ఋతుపవన ప్రదేశములలో జపానుపరిశ్రమలయందు వృద్ధిగాంచుచున్నది. కారణములెవ్వి ?

జ : జపాను దీవులందు నేలబొగ్గు, ఇనుము దొఱకును, (2) తీరరేఖ చీలియున్నది. (3) స్వతంత్రదేశము. (4) శీతోష్ణస్థితి.

6 : జపానుదేశములో జరుగు ముఖ్యపరిశ్రమలెవ్వి ?

జ : ఉక్కు, గాఢసామానులు, ఆటవస్తువులు, బట్టలనేత, పట్టుపరిశ్రమ, తీరప్రాంతమున చేపలవేట.

7 : నాడీమండల దీవులెవ్వి ? వానికిగల యితర పేరేమి ?

జ : నుమిత్రా, జావా, బోరినియో, సిలిబిన్, ఉష్ణమండలపు దీవులు.

8 : ఉష్ణమండలపు దీవులని పేరేలగలెను ?

జ : ఈ దీవులగుండా భూమధ్యరేఖ పోవుచున్నది. ఇవి ఉష్ణమండలములో నుండుటచే వాని కీ పేరుగలెను.

9 : ఉష్ణమండల దీవులలో వేనని, శీతాకాలమందలి ఉష్ణోగ్రతాభేదమధికముగ నుండదు ? కారణమేమి ?

జ : 1 ఋతుపవనములు వీచుమార్గమున నుండియుండుట, (2) ఇచట సంవత్సరము పొడవునను వర్షము కురియుచుండుట (3) దీవులు.

10 : దీవులందు అరణ్యములు హెచ్చు ! కారణములెవ్వి ?

జ : ఉష్ణప్రదేశము, (2) నిరంతరవర్షము.

11 : దీవులందు జరుగు పరిశ్రమలెవ్వి ?

జ : రబ్బరుపరిశ్రమ, నగ్గుబియ్యము, చెఱకు. సింకోనా, సుగంధద్రవ్యములు.

(న శే వ ము)

“పల్లెటూరి పంతుళ్ళ మొల.”

(౧ వి సుబ్బరాజు)

“బ్రదుకలేనివాడే బడిపంతులు అను సామెత విశేష ప్రచలితమై ప్రాతఃజడిపోయినది ప్రస్తుత విద్యా ప్రభావితమంతయు నభివృద్ధికరమగు అంకలను నగుపరచి, ఐక్యకంఠముతో నందఱును సైబా సనునటుల ఉపన్యసించుటకును, నిరేదికలను బ్రకటించుటకును, పనికి వచ్చునదేగాని ఫలితిమున కూన్యముగా నుంటున్నదనుసంగతి సర్వజన విదితము, “సర్వంవిష్ణుచయం జగత్త” ను లాగు సంకటను పెలబెన్ను, బడి ది న ము లు, పనిచేయుకాలమున నొకటిగానుండుట గననగుచున్నది ఇందుచే దయామయులగు మన శ్రీ విద్యాకాళివారీ దేశమందలి నిరక్షరాస్యులకు రూపుమాప నేకరూపమున సమిష్టి మార్గమును నిర్ణయించిలేకాని ఇందుచే జగ్రామ నివాసుల కిందెట్టి యాటంకములు గలుగునోయను విచక్షణ నొకింత యవకాశ మీలేధేమోయని యనుకొన వలసివచ్చుచున్నది

విద్యావిధానములో నందు ముఖ్యముగా భూగోళ, ప్రకృతి పాఠముల పెలబెన్ను నీ పల్లెటూరి పసిపాపల పాఠాశ్రమన కీడ్చులాగున్నది. భూగోళపాఠ బోధనమున కుపాధ్యాయుడు బ్రహ్మాండమును పరిశోధించి యుపకరణముల నేకరింపవలసి వచ్చుచున్నది, బోధకుని తల బ్రదలుగా గొట్టుకొన్ననుపాత్వాంశములువారిబుట్టులకెక్కువు ప్రకృతి సర్వముచేపారభావిజీవితము, పశ్యతినిదముగ గడువఁబెట్టె తయ్యారొనర్పవలసియున్నది ఇంతకన్నమన వేదాంతుల ననుసరించి “ప్రకృతి నిరసించి పరమేశ్వరునందు దృష్టి మరలింపజేయుట నుభయమాయని తోచుచు గణితబోధన 4, 5, తరగతుల కోర్సులోనే సంతయు నిమిడ్చి యుపాధ్యాయుని నటమటింపజేయుచున్నది. భాషాబోధనములో నికృతకెత్తు దవకాశమిచ్చుట ముదావమేగాని యిది యిరు తాహతును మించియేయున్నది చేతిపనుల విషయమై చెప్పనక్కరయేలేదు. పాఠ్యక్రమ పట్టికలిలాగున్నవి.

పాఠశాలా పరికరములనగా బోధనాపకరణములాదిగా గలవి యనుగూర్చు పనిబోలెడంతయున్నది. కానిని సమకూర్చుటలో జేసిన వ్యయప్రయాసలు,

ఉపకరించుటలో సంతసమొనర్చు బాలకున్నది ఇతర కార్యవిషయమై వివరింపబూనితి మేని యిదియొక పెద్దగ్రంథమగున సాగ్ నేషన్ లీస్టులను స్ఫురింపజేయునను ఉపాధ్యాయుని ఒళ్లు జలదరించును. రికార్డుషీటులను తయారుచేయుట బండచాకిరి. గాజాలయ్యవలె బ్రతిగ్గునామును దిరిగి బాల బాలికల జనాభావ్రాసే పెట్టవలయును బడి వయస్సుగల బాలబాలికలన్న పోషకులిజేమిటి యయ్యవార. గోలయని “మావాడియూరనుండడు” మామగారి మూరనోలేక పెద్దమ్మగారి గ్రామముననోనుండునని చెప్పవారు గలరన్న నాశ్వర్యము జెండకుండురు గాత ఇట్టిచో వీరినే? రారంభయ్యో? పేరంటుకమిటి కనిపర్తమానించిన రాశీరారు అధవా వచ్చిరా మీద్రాత కోతలు కానివ్వండి మాకువని గలదు పోవలెనందురు. వీరితో నేమని చెప్పకొనవలయుకోగదా? ఓంతుళ్ళగోడుబాప పరమేశ్వరునకు తప్ప తదితరలేరికిని సాధ్యపడజేమా? యని తోచును

గ్రామమందలి జనాభాకు తగినటు బాలరను పాఠశాలలో ప్రవేశపెట్టి 4, 5, తరగతులు మొదటి తరగతికి $\frac{1}{4}$ సరిపెట్టుకొనుటవలెకే తలప్రాణము తోకకువచ్చుచున్నది ఇంకను $\frac{1}{4}$ సంఖ్యగల బాలిల ప్రవేశపెట్టుట కమసాధ్యముగా నుంటున్నది సాగ్ నేషన్ లెడద, దప్పించుకొనుటకే రికార్డుషీటులలోని అంకలను కన్నె తియ్యన జూడకుండ ప్రమాదములానర్పవలసివచ్చుటచే నుపాధ్యాయునికిని “తప్పానర్పని దండనము” గా నుంటున్నది తిరుమలకొండకేగి శ్రీ స్వాములను దర్శించి దండము బెట్టుకొన్న తప్పలన్నియు త్తమింపబడుననుటెట్లు నమ్మకమగు ప్రతితి ఏర్పడినదో యితే బోధకుల పాలిటికీ సాగ్ నేషన్ బాలితాలో లేక బాల బాలికలను ప్రకమముగా బడికివచ్చుట శ్రద్ధతో జదువుకొన నీడేవునికి మొక్కుబళ్ళేది చెల్లింపవలెనే తెలియుటలేదు అందుచే నిది యనుమానాస్పదుడగు నేరసునివలె శ్రీ విద్యాకాళి వారిన నొనర్చిరని నిక్కముగా నేల దలంప కూడదా? యని వేసనుకొనుచున్నాను

ఎక్కుడు స్టాగ్నెషన్ చేర్చడిననూ గ్రామమందలి బాలబాలికలు 4.5 తరగతులలోన్ని నివృత్తియు, ఆకస్మికపు తనిఖీలందలి హాజరును విద్యావిధానమునకు తలంచినట్లు ఆభివృద్ధి మూలకములుగాక యువాధ్యాయుని పాలిటి కుటీరాశ్రయింపవి. ఇక పెలవుల బాలికలు పనిలేని వేసవి సెక్కువ దినములు గలిగి యుండి పంటకాలమున కొద్ది కాలమే యందుటచే నిదియు గొప్ప చెడదయే యైనది. వీటినిన్నిటిని సరిచూచుకొన్న విద్యాభివృద్ధి గలిగించుటకు గగన కుసుమమై పోవుచున్నది. పల్లెటూరి వాసుల యొక్కయు, పరిశ్రాధికారుల యొక్కయు, పాఠశాలా యజమానులయొక్కయు, తృప్తిక పంతుకు ప్రాజ్ఞలాడుట తప్పనిపరియోపాయినది. దీనికి తోడు “గోరుతుట్టుపై తోకలిపోట్టు” వలె మాటిమాటికి బదలయింపులు. వీటిని సరిచూచుకొని సంచారమునర్పచూ, పాఠశాలనునిర్వహించుకొనుట జాడ ను తరరామచరితమందలి విప్రనకు కాలాంజన పర్యతమందలి దేవాలయార్చనముకు శ్రీరాములు శిక్షవిధించినరీతి- నీయొజ్జలకును బ్రహ్మ తేవుడిట్టి విధానముల గల్పించెనని తోచుచున్నది.

ఈ బీదపంతుళ్ల గొడవలన్నిటిని బ్రాసి విసిగింప తల్లపడనుగాని ఇతరైక్య యొనర్పవలసిన సదుపాయముల గొన్నిటిని క్తుప్రముగ వివరించెదను. 1. స్టాగ్నెషన్ బాలికలను రికార్డు పీటతోజూచి సం॥రమున కథము 3/4 హాజరుండకున్న 3 సం॥రములవఱకు మినహాయించుట. 2. గ్రామమందలి బాలికలకు బదులు పాఠశాల బాలురలో 1/4 బాలికలుండవలయుననుట. 3. పెల బి ప్ లో ని భూగోళ, ప్రకృతి, గణిత పాఠ్యముల గొంతవరకు తగ్గించుట. 4. పెలవులీసులో మాంగామికాల మెక్కుడు దినములు శలవులిచ్చుట. 5. రికార్డు పీటతో నవసరములేకుండ బాలబాలికల పరీక్షించి పాఠశాలలో ప్రవేశపెట్టుకొనుట. 6. సానిక విద్యాలయములలోను సీచరునకు 20 సరాసరి హాజరుండు లాగుననూ. 7. మొదటి తరగతిలోని 1/4 నివృత్తిని తగ్గించి 4.5 తరగతులలో 1/5 నుండుటకును, దయా మయులగు శ్రీ విద్యాకాళివాసును, విద్యావేత్తలను, పర్యటించి యీ పల్లెపంతుళ్ల (పట్టణముల మినహాయించియైననూ.) సుదర్శింపవలెనని ప్రార్థన పూర్వకముగ విన్నవించుచున్నాను.

విద్యాప్రబోధము

(రచయిత : చిలకా శేంకట కృష్ణదాసు)

“రైతుకే ఓటివ్వవలెనన్న నీబిడ్డలకు నిల” అను వరుస

1. విద్యయే భూషణము నుమ్మన్నా !

నీబిడ్డలకు భువి

విద్యనే చెప్పించు మోయన్నా !

విద్యయే జ్ఞానంబు నొనగును, విద్యయే వినయంబు నొనగును

విద్యవలననే గౌరవంబును పొందుచుండిరి మాన్యులందరు॥ విద్య॥

2. ధనము శాశ్వతమనుచు నమ్మకుమీ

నీ ధనంబంతయు

దొంగలకునో దొరలకొ నుమ్మీ

ధనములన్నిటికంటె గొప్పదియైన విద్యాధనము నెవ్వరు

దొంగిలించగలేరు నుమ్మీ శాశ్వతంబుగ నుండునుమ్మీ॥

3. విద్యయే పరమార్థసాధనమూ
మానవుల కిలలో

విద్యయే సకలార్థసాధనమూ

విద్యయే పర దేశేంద్రువు విద్యయే రూపంబు తొడవును

విద్యయే మనకామితఁబలు నొసగ నిలలో కామధేనువు॥ విద్య॥

4. విద్యయే తలిదండ్రుగరువన్నా !

యీ విద్యవలననే

నద్యశింబును బొందగల మన్నా !

విద్యలేసి మనజా డిలలో పశువుతో నమమనుచు నుడివిరి

విద్యకొరకై బడులలోనికి పిల్లలను పంపించు మన్నా - విద్య॥

వేడికొలు

చిలకా వేంకటకృష్ణదాసు

గీ. అమృతవారాశి జన్మించి యాదివిష్ణు । వక్షమందున నిలిచిన భవ్యమూర్తి !

ఇందిరాదేవి ! శ్రీలిడి యెల్లవేళ । లందు బ్రోవవె యెజ్జల సమితీకరుణ.

గీ. కణవుతో క్రుంగి కృశించి కడుపుమాడి । వేడికన్నీటిధారల విడుచునట్టి

వేదయెజ్జలపై నీవు విశ్వజనని ! త్వరగ కరుణాకటాక్షమున్ బరపుమమ్మ !

గీ. అంబరంబులులేక యిల్లాలు పిల్ల । లెల్లరును గుండ గుండలో జల్లుమనగ

అశ్రుకణములతో తర్పణాంజలు విడు । వేదయెజ్జల బ్రోవుము విరులలక్ష్మి !

ఉపాధ్యాయుడు గ్రామసేవ

1. భారతదేశము కృషిప్రధానదేశము. ఈ దేశము లోని జనులలో సగముపైగా గ్రామములలో నివసించుచున్నారు కొన్ని కారణములవలన వీరిలో కనీసి చాల దుస్థితిలోకి వచ్చింది. ఎక్కువశ్రమపడి నప్పటికిని కోట్లకొలది గ్రామవాసులకు తినుటకు కడుపునిండా దొరకుట దురభిముగానున్నది. గ్రామ వాసులనీతి బాగుపడిలేనేగాని మనదేశము సాభాగ్యవంతుడు కాకాలదు. ప్రభుత్వమువారు, గ్రామములోనివారు, ప్రజలు సహాయపడినట్లయితే దానిదశ బాగుపడగలదు. గ్రామములోని విద్యార్థులు, ఉపాధ్యాయులు కూడ, యీ గ్రామ శ్రమ పునరుద్ధరించుటలో తోడ్పడవలెను.

2. ఈ వ్యాసములో ఉపాధ్యాయులు, విద్యార్థులు, ఎట్లు గ్రామసేవాకార్యమును నిర్వహించవలెనో నాకు తోచినవి కొన్ని చెప్పుచున్నాను. మొదట ఉన్నత తరగతి విద్యార్థులు, ఉపాధ్యాయులు, ఒక సంఘముగా ఏర్పడవలెను. ఈ సంఘ సభ్యులు యిందుమించుగా ప్రతివారము ఒక సారి చుట్టు ప్రక్కల గ్రామములకు వెళ్లి, ఆ యా గ్రామముల దుస్థితులను కనిపెట్టి వాటిని చక్క పఱచుచుండవలెను. అదివారము ఉపాధ్యాయులకు విద్యార్థులకు అండఁబడుట అదుభావమైనదిగా కనిపము నెలకు మూడుపర్యాయములైనను యీపని నిమిత్తము చు పక్కల గ్రామములకు వెళ్ళవలెను

ఉపాధ్యాయులలో ఒకరిని అధ్యక్షునిగను, మరి యొకరిని కోశాధ్యక్షునిగను, ఎన్నుకొనవలెను, ఈ ఎన్నికలు ప్రతిసంవత్సరము సారకాల ప్రారంభించు సమయము అనగా జూన్ నెలలో జరుగవలెను.

3. ఈ సంఘసభ్యులు తొలుదొల యీ కార్య నిర్వహణమునకై ధనికలవద్దనుంచి చందాలు వసూలు చేయవలెను. వీరుచుట్టు ప్రక్కల గ్రామాదుల లీస్తుతీసికొని, వాటిని కొన్ని గ్రామముల చొప్పున విభజించి ఒక్కొక్కసభ్యుడు చందాలు వసూలు చేయవలెను. ఆయాగ్రామముల ఉపాధ్యాయులు యిక్కార్యములో సహాయము చేయుదురు.

4. ఇట్లు చందాలు వసూలు చేసినపిమ్మట గ్రామవాసుల ప్రాపకము సంపాదించుట కొరకు ఒక వైద్యకాలను సాధించవలెను. అందుకగుఖర్చు సంఘమువారే భరించవలెను. గ్రామములకు ఉచితముగా మందువివ్వవలెను. ఈ పని మొదట వీలుకాని యెడల వారిసానుభూతి సంపాదించు నిమిత్తము ఒక ఉచిత పతనగ్రంథాలయమును నెలకొల్పవలెను. మొదట ఉపాధ్యాయులకు, లేక సంఘసభ్యులకు, ఏవార, దిన పత్రికలు వచ్చునో వాటిని యాగ్రంథాలయము కొరకు యివ్వవలెను. సంఘము ప్రోగుచేసిన దబ్బుతో కొన్ని పత్రికలు తెప్పించి యుంచవలెను. దీనిని ఉత్సాహవంతుడైన ఏ ఉపాధ్యాయుడో లేక గ్రామములోని ఉత్సాహుడైన ఏ యువకుడో నడుపవలెను. దీనిని పాఠశాలలోగాని, లేక గ్రామచాపడిలోగాని, ఏదైన ఒక కేంద్రప్రదేశములో యుంచవలెను. దీనికి అగు రైటుఖర్చు మొదలగునవి సంఘమువారే భరించవలెను. దీనివలన గ్రామవాసులు ఎప్పుడైతే సరియైన లాభమును పొందుచుండునో అప్పుడు సంఘమువారు కొన్నిఉత్తమ గ్రంథములను, వ్యవసాయసంబంధమైన పుస్తకములను, గ్రంథాలయములో యుంచవలెను. ఈ గ్రంథాలయమునకు తోడు రాత్రిపాఠశాల కూడ సాపించవలెను. ఇందు గ్రామములోని చదువుగానివారు (adults) చదువునేర్చుకొందురు. ఇదాని మూలమున ఆక్షరాస్యతను కలిగింపవలెను. ఈపని గ్రామములో ఉత్సాహుడైన ఉపాధ్యాయుడు నిర్వహించవలెను. అవసరమైన కొద్దివేరైనను కూడ సంఘమువారు యాయవచ్చును. వైద్యకాల సాపించినట్లయిన యాపని ఆవైద్యునకే యాయవచ్చును.

5. గ్రంథాలయము, రాత్రిపాఠశాల, వైద్యకాల

సాపించిన పిమ్మట గ్రామములోని పరిశుభ్రత పెచ్చు దృష్టి మరల్చవలెను. పాఠశాల, మొదలైనవి తీసికొని ఈ సంఘసభ్యులే స్వయముగా తమచేతులతో పెంటప్రోగులు మొదలైనవి తొలగించ ప్రయత్నించినచో, గ్రామములు, అందరును యీసంఘ సభ్యుల అధికాను సారముచేయ మొదలిడెదరు. సాధారణముగా గ్రామములలోని నూతులవద్ద మరికి ఎక్కువగా ఉండును. గ్రామములో గోతులుండును. వాటిలో మరికినీరు నిలువయుండును. అందుచే దోములు వ్యాప్తిజెంది మలేరియా వ్యాప్తియును ఇటిగోతులు మొదలైనవి లేకుండునట్లు యీ సంఘసభ్యులు చేయవలెను.

6. ఆగ్రామములో సర్కారు సహకార సంఘము (Co-operative credit Society) లేకపోతే, దానిని సర్కారు సహకారడిపాటు మెంటు సాయముతో సాపించవలెను. దీనివలన వ్యవసాయదారులకు వారివారి పనులకు కావలసిన దబ్బులెక్కువ వడ్డీలకు దొరకును. వారు అనవసరపు ఖర్చులనుండి కూడ తొలగుదురు.

7. ఒకవేళ ఆగ్రామములో పంచాయితీ బోర్డు లేకపోయిన దానిని కూడ జిల్లాఆఫీసరు సహాయముతో సాపించవలెను. పంచాయితీ ఆపీసు సాపించబడినట్లయితే గ్రామములు తమకు కొద్దులకు తీరుగకుండ, తమ నీటిని, క్రిమనలు వ్యవహారములలో న్యాయమును అక్కడనే పొందుదురు.

8. ఈ సంఘసభ్యులు గ్రామవ్యవసాయ దారులకు గవర్న మెంటు వ్యవసాయకాళి సహాయమున మంచి విత్తనములు సప్లయ చేయించవలెను. ఉత్తమ బీజములు వారికి సప్లయ అయిన యెడల వారిపంట ఎక్కువ అగును. దాని వలన వారిపంటకు మంచి ఖరీదుకూడవచ్చును. సాధారణముగా గ్రామములలో పేదను పిడకలుచేసి అంటించుచుండురు. పేద యివ్వితముగా దుర్బినియోగమగు చున్నది. పేద మంచి ఎరువుఅగును. దానివలన పంటకూడవృద్ధికాగలదు. అందుచే యీసంఘసభ్యులు పేద దుర్బినియోగము కాకుండ చూడవలెను. గ్రామవాసుల పంటకు సరియైన ఖరీదు వచ్చునట్లుకూడ యీసంఘము తోడ్పడవలెను.

9. కాని యీసంఘసభ్యుల ప్రవర్తన గ్రామములకు అసహ్యముగానుండకూడదు. అమాయకులైన రైతులు సద్వ్యవహారములు మృదుభాషణముద్వారా తీవ్రముగా త్రసస్థులగుదురు. ఈ సంఘసభ్యులు

సత్త్వవర్తనలు కావలెను. వీరుచేయు ఏకార్యము కూడ గ్రామవాసులకు హితము చేయుటకు బదులు అహితముకాగూడదు.

ఈపై వ్యాసములో వ్రాసిన ప్రకారము భారత దేశములోని ఉత్సాహవంతులైన ఉపాధ్యాయులు,

విద్యార్థులు, గ్రామసేవాసంఘములు త్వరలో సాపించి యీపై స్కీము క్రారము కార్య నిర్వహణమునకు ప్రయత్నింతురుగాక.

(హిందీఅనువాదము)
అనువాదకడు: వేదల సత్యనారాయణ.

బాల విజ్ఞానము

వేదల సత్యనారాయణ

1. వాడవాడలు తిరుగు - గాజుల్లశెట్టి
రావోయి రావోయి - గాజుల్లశెట్టి
గాజులు తేవోయి - గాజుల్లశెట్టి
రావోయి రావోయి - గాజుల్లశెట్టి
2. తేనె గాజులుమాకు - తేవోయిశెట్టి
పాటలుపాడుచు - పచ్చగాజులు
నవ్వులు నవ్వుచు - నల్లగాజులు
రయముగ రయముగ - రంగుగాజులు

- తేవోయి తేవోయి - గాజుల్లశెట్టి
రావోయి రావోయి - గాజుల్లశెట్టి
3. ఆటడ ఎవ్వరిది - గాజుల్లశెట్టి
ఆటడ మాటడ - గాజుల్లశెట్టి
టడలో నరుకేమి - గాజుల్లశెట్టి
బంగారు గాజులు మా - బాలగొజుకు
వేగమే తేవోయి - వెండిగాజులు
రావోయి రావోయి - గాజుల్లశెట్టి

పౌర ధర్మశాస్త్రము

(CIVICS)

కె. ఎ. స్వామి

సివిక్సలనగా పౌరులకు సంబంధించిన శాస్త్రము. మున్ను పురములే రాజ్యములు. లెక్కకు మిక్కిలి యెక్కువ పల్లెటూరులు స్వతంత్రములే సంఘముల శీర్షంబుకొని సంఘావసరముల నెంతో చక్కగ దీర్చుకొనెడివి. గ్రామసంబంధమైన మతసాంఘికాధిక విషయములవారే పరిష్కరించుకొనెడివారు. జాతీయస్వరూపములనదగునా. తొలిటి పురములీనాడు మాత్రములైనవి. ప్రపంచపరిణితులు తెలమీరినవి. నుస్వతంత్రజీవితము నశించుటచే ప్రజలు సంఘములపై నాధారపడవలసివచ్చినది. జాతీయభావతూరితములైన తొలిటి పురముల బాధ్యత లీనాటి రాజ్యములు వహించినవి. సాంప్రదాయసిద్ధములగు గౌరవ ప్రతిష్ఠలు మానసవిధిని

మేళనలైనవి. అత్యుత్తమ స్వక్రమరచుట కాంగ పౌరశాలలు ప్రాప్తివాకములైనవి. జీవితస్వతంత్ర్యమును నిర్మూలించు దాస్యము కనుమ స్తబకమువలె పర్యజనుల మూర్ఖము నలంకరించినది. గ్రామపరిణితులను తెలిసికొను మానవుడు దూరదృష్టికలవాడై తన దేశ పరిణితులను గ్రహించ గమనించుచున్నాడు. పురములే రాజ్యములు నాటి పౌరధర్మశాస్త్రము పొయి స్వగ్రామమునకే గాక తన మండలమునకు, తనదేశమునకు, తుదకు ప్రపంచమందలి వివిధ రాష్ట్రములకు, నుపయుక్తమగునటుమారినది. నాగరికత పెంపొందకమున్నట్టి పౌర ధర్మశాస్త్రము వికలము గావింపబడుచున్నది. ఇదియే సివిక్స. పుర నివాసులకు (పౌరులకు) సంబంధించిన శాస్త్రము.

సనాతనులు - అధునాతనులు

ప్రభుత్వధర్మములు, ప్రభుత్వ బాధ్యతలు, ప్రజాధర్మములు, పౌరసత్వములు, తెలియజేయు శాస్త్రము పౌరశాస్త్రము (పిసిక్స్) అని తెలిసినది కదా! అచంచలమగు స్వాతంత్ర్యము, నిష్కలుషమగు మాతృదేశారాధన తత్వము, నెలకొల్పుటయే దీనిమఖ్యాశయము. ఓట్లు చేయుట, పన్ను చెల్లించుట, మాత్రమే పౌరుని కర్తవ్యముకాదు. వానికిగల బాధ్యత తెన్నియొగలవని యాధునిక వైజ్ఞానికులు నుడువుచున్నారు. పాలనా క్రమము నేర్పగచుటలోనే పౌరశాస్త్రసత్వములు ముగియలేదు. వైరములను, కక్షలను, రూపుమాపి, వికృత భావమును గల్పించి మత సాంఘికారిక విషయములను చక్కజేసి, వర్తక వ్యాపారముల సభివృద్ధి పరచుటకూడ, దీనియొక్క బాధ్యతయే. పౌరుడు తన కుటుంబమునకు, గ్రామమునకు, దేశమునకు, నెరవేర్చవలసిన ధర్మము విందనేకములుగలవు ఈవిషయములన్నియు నాతనికి సంబంధించినవే. పౌరుడొక రాజ్యమునకు తెందినవాడు. రాజ్యమందాతనికి భాగధేయమున్నది. కాన రాజకీయవ్యవహారములేగాక సంఘమున కవసరమగు ప్రతిసంస్కారమునకు వ్యవహారము వానికి తెలిసియుండవలసిన నవీనుల యభిప్రాయము.

ప్రణాళిక

ప్రయాధునికుల యభిప్రాయమునే మన ప్రణాళికకూడ కలిగియున్నది. గ్రామము, గ్రామమందలి వృత్తులు, మొదలైన విషయములు, శాసనసభలు, సానిక ప్రభుత్వములు, స్వపరిపాలన, ఓట్లుమన్నగు రాజకీయ విషయములు, శరీరభాగములు, వాని పరిశుభ్రత, వ్యాయామము, వ్యాధులు, మొదలగు ఆరోగ్య విషయములు ప్రణాళికయందు చేర్చబడినవి.

ఆశయము

ప్రాథమిక పాఠశాలలలోని బాలురైనవ తరగతిని విడిచిపెట్టుపనికి 10½ సంవత్సరముల ప్రాయముగలవారై యుందురు. ముఖ్యపచ్చలారని లేతవయస్కులైన వీరి యందధిక సంఖ్యాకులు గ్రామీయులగుటచేతను నిరుపేదలగుటచే తమ ఉన్నత విద్యను బడచుకాలరు. హిందూదేశముయొక్క బాధ్యభివృద్ధి బాలరైననే యాధారి పడియున్నది. నేటిబాలురరాబోవు పౌరులగుచున్నారు. కాన ప్రాథమిక పాఠశాలలలోనే సాంఘిక జీవన

మనకు సంబంధించిన ఆరోగ్యనియమములు, శరీర నిర్మాణము, పరిపాలనా పద్ధతులు, ఎన్నికలు, హరిజనులు, మొదలుగాగల ముఖ్యాంశములను బాలురు తెలిసికొని యుండుటవసరము. ప్రతివిద్యార్థికిని తాను వ్యవహరింపవలసిన విషయములకిది పునాది. విద్య దీనివలన బాలురు సత్త్వవర్తనము కలవారగుటయేగాక బాధ్యతగల గ్రామములై, వారివారి జీవనములను సకలముగ నడుపుకొని నుఖులగుదురను నాశయముతో నీవివిక్త పాఠములు పాఠశాలలందు బోధింపబడుచున్నది.

ప్రయోజనములు

1. సివిక్సచదివినవాడు అదర్శప్రాయుడైన పౌరుడగును. స్వలాభమును లెక్కచేయక దేశక్షేమమునకై పాటుపడును. స్వతంత్రదీక్ష, స్వతంత్రముది, కలిగియుండును. గంభీరోపన్యాసములకు తలయొగ్గక నిజనీతియందే మక్కువను జూపును. చిత్రమైన కృత్రిమ గారడీలకు లొంగిపోదు. మోసమనుమాటనే వినదు. లోకవ్యవహారముల కొరకు రాజకీయ, సాంఘిక ఆర్థికశాస్త్రములను చదివి విమర్శించుకొనును.

2. సాంఘికశాస్త్రమునుగూడ అభ్యసించును గాన మనసబు, కరణము, రైతు, కుమ్మరి, పోలీసు, పోష్టు, మొదలగువారి విజ్ఞానము తెలిసికొనును.

3. సాంఘిక పరిస్థితులనుబట్టి ప్రభుత్వ సమస్యలను తెలిసికొనుటకు వీలుకలుగును.

4. ఆరోగ్యముగా నుండుట, శుచి, శుభ్రము, మాన్యగు శరీర శుభ్రతను కలుగజేయు మార్గములను గమనించును.

5. బోధనామార్గము నిర్దుష్టమగు పరిశీలనా మార్గముగాన యుక్తాయుక్త వివేక మలవడును.

(6) పాఠశాల విడిచిన తరువాతకూడ దీని నభ్యసించినవాడు సత్త్వవర్తనము కలిగియుండును దీనివలన నిష్కల్మష హృదయులగు దేశసేవాపరులే కల్మషులగు నిర్మాతలకంటె ముఖ్యులననది వాని తలకక్కును.

నేయేల - ఆడుగంటిపోయిన ఆచారములు, దగ్గమెపోయిన దేశచరిత్ర, జీర్ణించిపోయిన పరిపాలనాదక్షత, పటాంచలైన పరిశ్రమలు, దూరమెపోయిన దేహపటుత్వము, సమసిపోయిన బౌద్ధార్యము, మాటుమణిగిపోయిన శార్యసాహసములు, బూడిదపాలైన భౌతికవిద్య అడః పాఠాశ్రమన కలిగిన యాధార్మికజ్ఞానము, మర్చితమైన మేధా

శ కుల వీనిని వికాసింపఁజేసి పునరుద్ధరించి మన తొల్లిటి ప్రతిభను మరల నీభూస్థలని నిల్పుగల ప్రసాదించునది పారకాత్ములు!

బోధన

సివిక్కు ఉపన్యాసములవలన, బోధనలవలన, చెప్పడగినది కాదు. అది ఆవేశపూరితమగు భావములను, ఉన్నతాదర్శములను కలదిగావున పరిశీలనయే దాని నర్థ్యసింప చేయూతగాన సివిక్కుపాఠశాలలు ప్రత్యక్షపరిశీలనా మార్గములందును, నాటకసంభాషణా పదతులందును, నేర్పవలయును. బాలరకు తీసికొనిపోయిచూపుట యుత్తమము. పోస్టాఫీసు, కలకర్తరు కచ్చేరి, రైలు స్టేషను, గ్రామకచ్చేరి, మొదలగుస్థలములకు బాలు

రకు తీసికొనిపోయి వారి వారి పనులను బాలరకు చెప్పవలెను. తోడపై బండుపోవుట, గుర్రతులు, మొదలగునవి ప్రత్యక్షపద్ధతిని నేర్పవలయును. వీలైనప్పుడు డిపార్టుమెంటుల గూర్చి నాటకము లాడించుచుండవలెను. హెల్పింగ్ డిపార్టుమెంటువారు ఆరోగ్యమును కాపాడుటకు చేయు ప్రయత్నములు పోషులో. ఉత్తరము ప్రయాణముచేయుట, మొదలగునవి నాటకపద్ధతిని నేర్పవలయును. ఉపాధ్యాయులు సివిక్కుస్థలను తయారుచేసి బాలరచే చదివించవలెను. ఇందువలన వాక్యరచనయందలి పద్ధతి జ్ఞాపకశక్తికూడ కలుగును. సివిక్కుబోధించు ఉపాధ్యాయుడు సత్ప్రవర్తనము కలవాడై ఆదర్శ ప్రాయుడై బాలరకు విద్య నేర్పవలయును.

గు ట్టం క థ

రచయిత : మేడూరి ఉమామహేశ్వరం, దొమ్మిరు.

చ. అతఁడొకకాపు దాను వ్యవహార మొకఁ డొనరింపగోరి మంచి చ తురంగమెక్కి యొక్క దెన శీఘ్రగతిన్ జనుచుండ దారిలో నతఁడు కనుంగొనెన్ తనకు నడ్డముగా జనుదెంచు నక్కనొక్కతె, గనినంత గోప మధికుంబుగఁ దన్నులలింపఁ చుండగన్.

ఆ. వె. పోవుచున్న కాపుఁ బొడగాంచి యా నక్క ! యెటకుఁబోవుచుంటి విపుడనాకుఁ దెలుపుమన్నఁ గోపతీవ్రత మదినేచఁ । బదరి పొమ్మటంచు పలికె కాపు.

క. అనుచు నవారితకోపము । మనమున నేచంగఁ బలికె, మాయావియు నా తని పలుకుల వినిగ్రక్కునఁ । జనె ప్రక్కికు దోషమానసము బాధింపన్.

మ. అక్కటా! యేకలుషంబు లేని నను మర్యాదేమియుం జూడ కూరక నీవిట్టుల నిండఁజేసితివి సౌభాతృత్వము న్నాని తా వీక కార్యావసరంబున న్నది తలంప న్నాదుసాహాయ్య మిం చుకయేని న్గొనకుండదో? కొనదో! నేనూతున్ భవద్గర్వముకా.

మ. అని గోమాయపు పల్క పాంథుఁడు మనోవ్యాపారవీలన్ నిజా శ్వనిరూఢుండయి మార్గముంబడి యధేచ్ఛన్ యాత్రసాగించి నం జను నాతం డొకయూరుఁ జేరికొని విశ్రామార్థియై యుండుపొరుగిగీము న్గని యశ్వముం దిగి విలోలుండై కనెన్ గేస్తుకా.

క. కనగొని యాగృహమేధిచికి । తనకోరికఁ దెలుప నతఁ డుదారుఁ డవుటచే ననవుగ నాతని ర్థమ్మం । చును పల్కగ హర్ష మానసుండయి యతఁడుకా.

- గీ. ఆగ్రహస్థుని పెరటియం దమరియున్న । శశుగణంబులచేత నశ్వంబుఁ గట్టి
లోని కరుదెంచి స్నానంబుఁ దా నొనర్చినాటికి యట నుఖభోజనంబుగడిచె.
- ఆ. వె. స్వాకతన మిగుల ఒడిలియుండుటచేత । హాయిగుల్క నిదురఁ బోయినాడు
పెరటిలోన వీని తురంగచున్నదటంచునెఱుంగ డాగ్రహస్థుఁ డిరుడు వొడిచె.
- క. ఆయ జూరూసి కుమారుం - డాయెడ మేల్కొంచి పెరటి యాబోతులతో
మేయు నాయంబును గని చని । నాయనచెంగటకు మార్చ నాద మెలర్పన్.
- ఉ. చూతము రండు మీ కధికచోద్యము కల్గెడు సాహిణంబులో
రాతిరి పెద్దయెద్దు భేళిరా తురంగంబు నొకండు నీనె నం
చాతురమొప్పు బల్కగ మహాదృశమాననుడై గ్రహస్థుఁడఁ
బోతులసాలకుం జని ప్రమోద మెలర్పంగ గాంచి గుఱ్ఱమున్.
- గీ. వినుడు పురజనులార యేమనుదు నాదు ! వృషభమీనను గుఱ్ఱపుష్టి నొకతె
ననెడివలుకులఁ బాంధుఁడు విని“మదీయగుఱ్ఱ మదిగాని మీయెద్దుకూనగాదు”
- ఆ. వె. అనియతండు పలుక నదియెల్ల కాదంచు । విసిగినాఁ డాతని న్లనరినాడు
లశ్వీమునక పొమ్మటంచుఁ బల్కుచుకాఁపుపలికినాఁ డపకృతుల్ నలిపినాడు.
- క. చేయునదిలేక పాంధుం । డాయూరంగలుగు పెద్దలందరితోడన్
నాయశ్వము నీయన కా । జేయుచు నున్నాడు తెలియఁ జెప్పరె! యనినన్.
- క. విని యాపెద్దలు వారి నీ । దని తెల్పెడివార తెవ్వరై నను గలరా ?
యని యడుగఁగ పాంధుఁడు తనమనమున యోదింప నక్కమాట స్ఫురించెన్.
- గీ. వేరుగతిలేక యాబాటసారి సరిగ 1 నక్కదిక్కున కరిగి విన్నపముతోడ
తనకుఁ గలిగినచిక్కు నంతయును దెలుప । సరిగజెప్పుచు వానితో సరిగెనక్క.
- ఉ. “హా” యని యాపురంబుజని యంబుధితీరమునందు నిల్చి గో
నూ యువు గోలుగోలుమని మాటికిమాటికి నేడ్చుచుండ నే
మా ? యని రోదనంబుఁ బలుమారు విసంబడఁ జేరి కాఁపు “యే
మే యిటులేడ్చుచుంటి” వన నిట్టులఁ బల్కె వడంకు గొంతుతోన్.
- గీ. ప్రళయకాలాన వెలువడుపగిడిఁ జెలగి । పెరుగుచున్నది మంట సాగరమునుండి
కాంచరే యంచు పల్క నాగ్రామవాసు । లందఱుంకూడ విస్మయమందిరపును.
- గీ. నీరు మండుట సహజమా? నీకు వెట్టి । పుట్టినద? యంచు పౌరులుమూగి నుడువ
యెద్దు గుఱ్ఱంబునీను టదెట్టులుండ? సాగరంబున మంటలనరణిఁ గాదె ?
- ఆ. వె. అనుచునక్కపల్క నద్దానియుక్తికి । మెచ్చినారు గుఱ్ఱమిచ్చినారు
ఆగ్రహస్థు చెప్పునది యెల్లతప్పంచు । పలికినా రెంతయో కులికినారు.
- గీ. హయముఁగొనియేగి కాపుగవ్యతలమునకు । “గొప్పవారముమేము; తక్కువకులాన
జనన మొందిరిమీర 2ని యనఁగరాదు । నృష్టిఁ బ్రతిజీవి నమము విస్పష్టముగను.

బిడ్డల యొక్క తూనికలు

శరీర మూర్త్యునాకాయడాత్రి

వయస్సు	యెత్తు	బరువు	రిమార్కు
జననముప్పుడు	19½ అం.	7½ lb పౌ.	5 న ఏట 50 పౌనులు
1 వ నెల	20½ అం.	8½ ,,	పదవఏట 68 పౌనులు
2 నెలలు	21 ,,	10½ ,,	పంద్రెండవ యేట 79
3 నెలలు	22 ,,	12 ,,	పౌనులుపంద్రెండు సం
4 ,,	23 ,,	13 ,,	వత్సరముల వరకు
5 ,,	23½ ,,	14½ ,,	బాలురు బాలికలకన్న
6 ,,	24 ,,	15 ,,	బరువుగా యందురు.
7 ,,	24½ ,,	16 ,,	తరువాత బాలికలు
8 ,,	25 ,,	18 ,,	బాలురకన్న బరువు
9 ,,	25½ ,,	19 ,,	అగుదురు.
10 ,,	26 ,,	19½ ,,	
11 ,,	26½ ,,	20 ,,	
12 ,,	27 ,,	21 ,,	

కావలెను !

కావలెను !

హిందూ ఎయిడెడు ఎలిమెంటరీ పాఠశాలలలో పనిచేయుటకు అనుభవముగల ఉపాధ్యాయులుగాని, ఉపాధ్యాయునులుగాని, కావలెను. దరఖాస్తులు రెండా క్రింది వారికి పంపుకొనవచ్చును ఉపాధ్యాయుల కిచ్చుస్కేలు గ్రాంటు యొక్క రెండ్వబడును.

1. K. అనంతరామశర్మ, టీచరు మేనేజరు,
బ్రాంచిపోస్టుఘట్టము ఉంగుటూరు గుంటూరు తాలూకా
2. M. S. R. అయ్యంగార్, టీచరు, మేనేజరు,
వడ్లమాను, గుంటూరు తాలూకా

లే:

రామా అందుకో.,

గుంటూరువాని సంప్రదింపునచ్చును.

ఆహ్వానము

కృష్ణాజిల్లా హాన్ మిషన్ ఎయిడెడ్ ఎలిమెంటరీ పాఠశాలల టీచరు మేనేజర్ల సంఘము స్థాపించుటకు ది 4—7—43 తేది ఆదివారం ఉదయం 9 గంటల లగాయత్తు బందరు బృందావన ట్రాక్స్ హాలులో మహాజననభ జరుగును మ. రా. రా. శ్రీ చావలి సూర్యప్రకాశరావుపంతులు బి. యే. యల్ టి. రిటైర్డ్ జిల్లా విద్యాశాఖాధికారిగారు అగ్రాసనాధిపతిగా యుండుటకును, శ్రీ ఈదర వెంకట్రావు పంతులుగారు నభను ప్రారంభించుటకును, దయతో సంగీకరించిరి. కాన ఎల్లరు తప్పక విచ్చేయ ప్రార్థన.

ఆహ్వానసంఘము,

1—6—1943.

}

వై. వి. నరశింహాచార్యులు,

వి. యల్. నారాయణ,

బందరు తాలూకా టీచరు మేనేజర్ల సంఘ అధ్యక్షుడు, కార్యదర్శి,

దెందులూరి లక్ష్మీనారాయణ,

కె. వి. సుబ్బారావు,

రాష్ట్ర సంఘసభ్యులు.

N. B. ఆహ్వాన సంఘమువారిచే భోజనవసతి ఉచితముగా ఏర్పాటు చేయబడినది.

గుంటూరు తాలూకా ఎయిడెడ్ ఎలిమెంటరీ టీచర్లు యూనియన్

(గుంటూరు) రికగ్రైజ్డ్ 1941

శే 25—4—43 దిన గుంటూరు మునిసిపల్ స్కూల్లో స్కూలు భవనమునందు సాయంత్రము 4 గంటలకు శ్రీయ్యుల యోచిత్ర ఏషయ్యగారి అధ్యక్షతన గుంటూరు తాలూకా ఎయిడెడ్ ఎలిమెంటరీ టీచర్లు యూనియన్ మహాజనసభాసమావేశము జరిగెను.

ఈ దిగువ సుదహరించిన తీర్మానములు ఏకగ్రీవముగా తీర్మానింపబడెను.

I. యూనియన్ నిబంధనల సవరణలు.

సవరింపబడిన యూనియన్ నిబంధనల ప్రకారము ఈదిగువ సుదహరించినవారు కార్యనిర్వాహక వర్గ సభ్యులుగా నియమింపబడిరి.

1. శ్రీ యోచిత్ర ఏషయ్యగారు, హెడ్ మాస్టరు యు. యల్. సి. యమ్. స్కూల్ పాఠశాలగుంటూరు. ప్రెసిడెంటు.

2. శ్రీ సి. హెచ్. నాగభూషణంగారు అసిస్టెంటు పి. వి. హెచ్. స్కూలు లాలాపేట, గుంటూరు. వెస్ ప్రెసిడెంటు.

3. శ్రీ కామరాజు వెంకట్రామయ్యగారు హెడ్ మాస్టరు భారత విద్యాలయము బ్రాడిపేట గుంటూరు. సెక్రటరీ.

4. శ్రీ అక్కిరాజు మృత్యుంజయశర్మగారు అసిస్టెంటు హెచ్. యి. స్కూలు ఆనందవీర అగ్రహారం గుంటూరు. అసిస్టెంటు సెక్రటరీ.

5. శ్రీ యం జోగప్పగారు టీచరు 'మేనేజరు ఆది ఆంధ్ర స్కూల్' యానాదికాలని గుంటూరు. కోశాధిపతి.

దూరప్రగామ ప్రాంతముల కార్యనిర్వహణములకు గాను ఆయా మెంటర్లనుండి యెన్నుకొనబడిన సాయాసంఘ సభ్యులు ద్వారా యెన్నికలు జరిపి జాయింటు పెక్రటరీని యేర్పాటుచేయవలెనని ఎగ్జిక్యూటివ్ కమిటీవారిని కోరుచు తీర్మానించడమైనది.

1. శ్రీ భట్టిప్రోలు రామకోటేశ్వరరావుగారు హెడ్ మాష్టరు శ్రీ సీతారామ విద్యాలయము, అగ్రహారం గుంటూరు. ఎగ్జిక్యూటివ్ మెంబరు.

2. శ్రీ పుల్లగంటి సత్యనారాయణగారు అసిస్టెంటు శ్రీ పాండురంగ విద్యాలయం బ్రాడీపేట గుంటూరు. డిటో.

3. శ్రీ పుల్లకంటి వెంకటసుబ్బారావుగారు అసిస్టెంటు పి. వి. హెచ్. యి. స్కూల్ లాల్పేట గుంటూరు. డిటో

Note:— పాలకవర్గమువారు ఆరుగురుకు ఎగ్జిక్యూటివ్ మెంబర్లు ముగ్గురుకు కలసి కార్య నిర్వాహకవర్గము.

2. ఏయిడెడ్ బాలికా పాఠశాలనుండియు, నూహమ్మదీయబాలికా పాఠశాలనుండియు, సాయాసంఘ సభ్యత్వమునకు ప్రతినిధి నెన్నుకొనవలసినదని టే. 12.40 న యూనియన్ మహాజన సభయందు తీర్మానించబడిన తీర్మానప్రకారము కార్యనిర్వాహక వర్గమువారు యెన్నికలు జరిపించి సభ్యులను యేర్పరుచుటకు యూనియన్ మహాసభవారు కార్యనిర్వాహక వర్గమువారికి అధికారము యివ్వడమైనదని తీర్మానించడమైనది.

3. యువశాలలు ప్రపంచమందంటను వ్యాపించి తీవ్రముగానున్నను బ్రిటీషువారు తమ అసమాన సామర్థ్యశక్తులచే వానినన్నిటినుద్ధరించి శత్రువిజృంభణ నణగద్రొక్కుచున్నందుకు ప్రభుత్వము వారిని శాశ్వతముగా యూనియన్ మహాజనసభవారు బ్రిటీషువారికి, మిత్రమండలివారికి, సర్వదా విజయము కాంక్షించుచు తీర్మానించడమయినది.

4. నెలకు టీచరు 1 కి రు 2 చొ॥ ఏయిడెడ్ ఎలిమెంటరీ పాఠశాలలో ఉపాధ్యాయులకు కఠవు భత్యము కాంక్రెట్ చేసినందుకు ప్రభుత్వమువారిని కొనియాడుచు సదరు రు 2 ల యలవెన్ను చాల స్వల్పమనిన జి. ఓ. నెంబరు 159 — 28.8.42 జ్ఞాపరిచియు, తరువాత జి. ఓ. ననుసరించియు, ప్రభుత్వము తదితర శాఖాద్యోగములకు యిచ్చిన రేటు రు 8.8.0 చొ॥ న ఏయిడెడ్ ఎలిమెంటరీ పాఠశాలలో ఉపాధ్యాయులకుగూడ కఠవుభత్యము ప్రసాదించగలందులకు యూనియన్ మహాజనసభవారు ప్రభుత్వము వారిని కోరుచున్నారు.

5. మేనేజర్లు తమబడులలోని యుపాధ్యాయులకు వూర్తిగ్రాంటులను యిచ్చుటకున్నా ప్రభుత్వము మేనేజర్లకు బడియిండకు ఆదెలు, ఇతరకంటిన్ జన్సీలు వగైరాఖర్చులు ప్రసాదించుటకున్నా, యీ సభ వారు ప్రభుత్వమువారిని కోరుచున్నారు.

6. ప్రతిస్కూలునకు అధ్యయన ఏజెండుగ్రాంటునకు తక్కువగాకుండ ప్రసాదించుటకు ప్రభుత్వము వారిని యూనియన్ మహాసభవారు కోరుచున్నారు.

7. ప్రతి తాలూకాలోని ఎడ్వైజరీ కమిటీలో మిషను మేనేజర్లకువలె టీచరు మేనేజర్లకుగాని, టీచరుకుగాని, రెండునానములలో శేర్పాటు చేయగలందులకుగాను ప్రభుత్వమువారిని యూనియన్ మహాసభవారు ప్రార్థించుచున్నారు.

8. ప్రస్తుత జీవితావసరములకు కావలసినధరలు దినదినము విపరీతముగా పెరుగుచున్నందున ఎలిమెంటరీస్కూల్స్ ఉపాధ్యాయులకు శ్రీయంత జాన్ సారెంటు కమిటీవారి నూతనలనుసరించి నిర్ణయించబడిన టైము స్కేళ్ళను రు 35.1.50 (4 ఏండ్ల కొకమారు) వారినూతనలను బలపరచుచు సత్వరము అనులు పరుప ప్రభుత్వమువారిని కోరుచు యీ సభవారు తీర్మానించడమైనది.

9 ప్రాథమిక పాఠశాలల ప్రధానోపాధ్యాయులకు కూడ జి. ఓ. నంబరు 5093.7.12.1933 ప్రకారము ద్యూటీయెలవెన్నుల శేర్పాటుచేయుటకు సరూరువారిని కోరుచు యీ సభవారు తీర్మానించడమైనది.

10. ప్రాథమిక పాఠశాలలకు సంబంధించిన సమస్త జి. ఒలు, ప్రాసీడింగ్స్ వగైరాలు కాపీలు జిల్లాలోని సమస్త సెంటరు టీచర్స్ అసోసియేషన్స్కు పంపగలండులకు శ్రీయుత జిల్లా విద్యాకాఖాది కారీగారిని తేడుటకు శ్రీరూపించడమైనది.

కె. వెంకట్రామయ్య, సెక్రటరీ.

స రి వి ల్లి

సంరక్షక కార్యనిర్వాహక నభానమా వేళము

ది 15-5-43 తేదిన శ్రీ P V. కృషారావు B. A గారి అధ్యక్షతను పై సభవారు సమావేశమై ప్రారంభ జరిగిన తరువాత మీటింగు చర్యను చూచిన అనంతర మీ క్రింది విషయముల శేకగ్రీవముగ శ్రీరూపించిరి.

పరమపవిత్రమైన ఉపాధ్యాయులవృత్తిపై అధికారమును చలాయించుటలో అశేకమంది అధికారులుండియు వారి కీ కరవులలో ఎవ్వరి ధనసహాయము లేక నిరాధారులై యుండినందుకు విచారమును వెలిబుచ్చుచూ ఉపాధ్యాయుని మనోశాంతియే ప్రపంచసౌభాగ్యము గాన వారికి బాకీలతో సహా యింక్రిమెంటు లేక కరవు భక్త్యములు లేక యుద్ధవలసెనులు, అను వాటివలన వారికి ధనసహాయము చేయవలసినదిగా ఉపాధ్యాయాధికారులను కోరుటకున్నా, ఉపాధ్యాయుల అధికార రహితము, పూర్ణకాలపు సేవకులు అగుట వారికి కావలసిన ఆహారపదార్థములు సక్రమముగా దొరుకునట్లేర్పాటు జరిగింపించవలసినదని కోరుటకున్నా, పాలకులు పాలికుల కష్టస్థితిల గురించుట వారి పాలకధర్మమనియు కాలమున కనుకూలముగా బదిలీగంటలు మార్పు చేయించవలసినదనియు, గల శ్రీరూపములు శ్రీరూపించబడెను.

అచార్య—సింహా,
సెక్రటరీ.

కొత్తలూరు,
5-5-1943.

అయ్యా !

మా గ్రామ శ్రీకృష్ణవిద్యాలయము సాలుసరి పరీక్షనిమిత్తము వినుకొండరేంజి స్కూల్లోనీనియరు డిప్యూటీ ఇన్ స్పెక్టరు వారు శ్రీయుత బీరక చంచయ్యపంతులుగారు బి. ఎ. బి. ఇడి. విజయముచేసిరి. పాఠశాల పరిజ్ఞానంతరము సాయంత్రము 7 గంటలకు శ్రీ రామాలయమువద్ద యుద్ధ ప్రచారము నిమిత్తము గొప్ప సభను జరిపిరి. 200 మంది పెగా పౌరులు హాజరైరి. ప్రారంభమున పాఠశాల బాలురచే దైవప్రారాధన గావించబడి “సందేహమేలరాయన్న” యను కీర్తననుపాడి ప్రేక్షకుల నానందపరచిరి. పిదప యీ పాఠశాలప్రధానోపాధ్యాయుడు అన్నాప్రగడ వెంటకుబ్బారావు మరికొన్ని యుద్ధప్రచార కీర్తనలనుపాడి బ్రిటిషువారికి విజయము కప్పదనియు ప్రభుత్వమువారికి సైనిక ధన సహాయముల చేయవలసనియు చెప్పిరి. శ్రీయుత చంచయ్యపంతులుగారు శేటి యుద్ధపరిపేతుల గురించి మిత్రమండలికేసూత్రము సందేహములేక జయము చేకూరిగలదని ఉదాహరణల మూలమున విశదపఱచుచు అతి గంభీరోపన్యాసమును ఒక గంటసేపు చెప్పిరి. వారి మృదుమధురోక్షల విని ఆనందించుచు పౌరులు నిశ్శబ్దముగ నుండిరి. హెడ్మాస్టరుగారు యిట్టి ఆహూష ఉపన్యాసమునంగీనండులకు సభ్యులగునైతే కృతజ్ఞతాపూర్వక పరిచయముల నర్పించెను, మిత్రమండలి విజయమునకు భగవంతుని ప్రార్థించుటతో సభముగించబడినది.

సంపుటము 32

సంచిక 4

ఆంధ్రరాష్ట్ర ప్రారంభవిద్య

Andhra Rastra Prarambha Vidya

(విద్యావిషయిక మాసపత్రిక)

జూలై 1943

సంపాదకులు :

శ్రీయుత మహావాది వేంకటరత్నముగారు, వి.వి.,

వ్యవస్థాపకులు :

శ్రీయుత ఈశ్వర వెంకయ్యగారు.

ప్రచురితరు :

రామా అండ్ కో.,

హెడ్ ఆఫీసు :— ఏలూరు,

బ్రాంచ్ :— గుంటూరు - రాజమండ్రి.

విషయ సూచిక

1. నిత్యస్వక్షేత్రము ,
2. వందనము
3. దేశమాత
4. బాలనీతితత్వము
5. కాటక సామ్రాజ్యాధిపతి
6. మగని చెవిలో
7. సున దేశము, అర్థిభూవాసులు, ధ్రువిడులు, ఆర్యులు, వేదయుగము
చరిత్రనాటకము
8. భూగోళ ప్రశ్నోత్తరములు
9. విషయ బోధనయుడువయెళాగపడు పద్ధతులు
10. విహగపరిభాషము .
11. ప్రాథమిక పాఠశాలల అనాచారములు
12. ఓ వేదపంతులయ్య !
13. ఉపాధ్యాయ లోకమునకిక విజ్ఞప్తి
14. చేనేత (పాట)
15. ఆరోగ్యము (పాట)
16. ధర్మము
17. ఉచితవిద్య
18. నభలు - తీర్మానములు